

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Insertni oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-22 do 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Mesečna cena: 2.500 Lir 18.—,
in incassato vključno s Ponedeljskim Ju-
tro: Lir 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Heftige Durchbruchversuche der Bolsche- wisten in erbittertem Ringen abgeschlagen

Westlich Smolensk verloren Sowjets über 50 Panzer — In 24 Stunden 102 Sowjetflugzeuge bei 5 Eigenverlusten abgeschossen — Starke britisch-nordamerikanische Angriffe in Süditalien zusammengebrochen

Aus dem Führerhauptquartier, 14. Okt. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nördlich des Asowschen Meeres und am mittleren Dnjepr setzte der Feind gestern an den bisherigen Schwerpunkt seine heftigen Durchbruchversuche fort. Sie wurden in erbittertem Ringen abgeschlagen, einige örtliche Einbrüche abgeregelt.

An der Pripjet-Mündung und im Raum von Gomel brachten nach Abwehr feindlicher Vorstöße eigene Gegenangriffe Geländegewinn.

Starke feindliche Angriffe im Raum westlich Smolensk scheiterten wiederum unter besonders hohen Verlusten der Sowjets, die dabei über 50 Panzer verloren.

Die Luftwaffe hatte durch wiederholten wirkungsvollen Einsatz starker Kampf- und Nahkampffliegerverbände an diesem Abwehrerfolg besonderen Anteil.

An der übrigen Ostfront auch südwestlich Weikijski Luki herrschte nur örtliche Kampftätigkeit.

Bei vergeblichen feindlichen Luftangriffen gegen ein eigenes Geleit in den Gewässern des hohen Nordens wurden von Jagd- und Zerstörerverbänden 28 und von den Sicherungsfahrzeugen der Kriegsmarine 4 der angreifenden Flugzeuge abgeschossen. Insgesamt verloren die Sowjets in den letzten 24 Stunden an der Ostfront 102 Flugzeuge. Fünf eigene Flugzeuge gingen verloren.

In Süditalien griffen starke britisch-nordamerikanische Kräfte gestern im Voluturno-Abschnitt und nordwestlich Benevento an. Die Angriffe brachen im zusammengefassten Abwehrfeuer oder im Gegenstoss zusammen. Stellenweise sind noch harte Kämpfe im Gange.

Leichte deutsche Kampfflugzeuge erzielten im Golf von Neapel auf einem grossen feindlichen Kriegsschiffe einen schweren Treffer. Wenige feindliche Störflugzeuge warfen gestern über westdeutschem Gebiet planlos einige Bomben.

Siloviti boljševiški poizkusi prodora v ogorčenem boju zavrtnjeni

Zapadno od Smolenska izgubili Sovjeti nad 50 oklopnikov — V 24 urah sestreljeni pri petih lastnih izgubah 102 sovjetski letali — Močni angleško-ameriški napadi v južni Italiji propadli

Iz Führerjewege glavnega stana, 14. okt. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Severno od Azovskega morja in ob srednjem Dnjepru je včeraj sovražnik nadaljeval na dosegljivi težiščni silovite napade ter skušal prodreti. V ogorčenem boju so bili vsi napadi zavrnjeni, nekateri krajevni vdori pa zaježeni.

Ob izlivu Pripjeta in na področju pri Gomlu smo si po zavrnitvi sovražnih sunkov pridobili za lastnimi protinapadi nekoliko ozemlja.

Hudi sovražni napadi na področju zapadno od Smolenska so se izjavili s posebno hudimi izgubami sovjetskih čet, ki so pri tem izgubile 50 oklopnikov.

Letalstvo si je pridobilo z učinkovitimi posegom v borbe močnih bojnih oddelkov in oddelkov za boje iz bližine posebno zaslug za obrambni uspeh.

Na ostalem vzhodnem bojišču in tudi južno-zapadno od Velikih Lukov so bili le krajevni boji.

Pri brezuspešnih sovražnih letalskih napadih proti nekemu našemu konvoju v arktičnih vodah so naše lovke in rušilne jate sestrelile 28, zaščitne ladje vojne mornarice pa 4 napadajoča letala. Skupno so izgubili Sovjeti v zadnjih 24 urah na vzhodnem bojišču 102 sovražni letali. Izgubljenih je bilo 5 lastnih letal.

V južni Italiji so včeraj močne angleško-ameriške sile napadale v odseku Volturna in severno-zapadno od Beneventa. Napadi so propadli v strnjenem obrambnem ognju ali v protisunkih. Ponekod se hudi boji nadaljujejo.

Nemška lahka bojna letala so v neapeljskem zalivu težko zadela veliko sovražno vojno ladjo.

Manjši številni sovražni motilni letali je odvrglo včeraj nad zapadnim nemškim ozemljem brezsilno nekaj bomb.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 13. okt. DNB. Finsko vojno poročilo se glasi:

Na aunuški zemeljski ožini so bili odbiti napadi manjših sovražnikovih oddelkov. Na vzhodu ožine so s topništvom podprti oddelki vdrli v sovražne postojanke in uničili neko strojniško gnezdo in zaklonišče s posadkami vred.

Maršal Graziani v Führerjevem glavnem stanu

Führerjev glavni stan, 13. okt. DNB. Italijanski vojni minister maršal Graziani se je mudil v nemškem glavnem stanu, kjer je imel razgovore.

Odlikovanje poveljnika španskih prostovoljcev

Iz Führerjewege glavnega stana, 13. okt. DNB. Führer je odlikoval z viteškim križcem železnega krža generalnega poročnika Emilija Esteban-Infantesa, poveljnika neke španske prostovoljske divizije.

Angleški polagalec min potopljen

Berlin, 13. okt. DNB. Angleška admiraliteta priznava izgubo angleškega polagala min »Abdiel« z 2630 tonami, ki se ni vrnil s svoje zadnje vožnje. »Abdiel« je bil izgotovljen šele ob pričetku vojne in so ga prištevili v razred »hitrih polgalcev min«. Razvijal je brzino približno 40 morskih milj, oborožen pa je bil s šestimi 10,2 cm topovi in štirimi strojnimi.

Vojna napoved izdajalca Badoglija Kljub temu pogoji premirja niso izpremenjeni

Berlin, 14. okt. DNB. Reuter objavlja, da je izdajalec Badoglio »po ukazu italijanskega kralja« napovedal Nemčiji vojno. Vlade Velike Britanije, USA in Sovjetske zveze so to odločitev »sprejele«. Istčasno pa izjavljajo vse tri vlade, da priznavajo Badoglijevo vlado še vedno samo za začasno. Uradno izrecno podčrtujejo, da s »sobojevanjem« nastali novi odnosi z izdajalsko Badoglijevo vlado ne bodo imeli nikakega vpliva na mirovne pogore, ki so bili nedavno podpisani in po katerih naj Italija z vsemi silami podpre napore za zaveznikov. Glede na to, da se sedanje razmere ne bodo prav nič izpremenile, priznavajo z angloameriške strani, da je vsa tako zvana »vojna napoved« le propagandni maneuver, ki ponovno jasno kaže moralno podlost izdajalca Badoglija.

Badoglio je s svojo »vojno napovedjo« znova dokazal, da je zgolj še orodje angloameriških vojnih zločincev. Svoji izdaji pa postavlja s tem krono na glavo. Tuji med »sovražniki« se nihče več ne ozira na to, kreator, ki nikakor ni več upravičen govoriti v imenu italijanskega naroda, čigar odgovorni del je danes v taboru fašistične republikanske stranke. Samega sebe pa je s tem praktično nepomembnim korakom moralno in politično popolnoma onemogočil.

Washington, 14. okt. R. Ameriško vojno ministertvo je objavilo, da se postopanje z italijanskimi vojnimi ujetniki tudi po Badoglijevi vojni napovedi Nemčiji ne bo v ničemer izpremenilo.

Angleška sodba o vrednosti izdajalske klike

Zeneva, 13. okt. DNB. Kaj se dogaja prav za prav med Badoglijem in Eisenhowerom, vprašuje angleški tednik »News Statesman and Nation«. Angloameričani bi očitno želeli, da bi badoglijevci aktivno posegli na njihovi strani v vojno, vendar vse kaže, da sta zahtevala Viktor Emanuel in Badoglio za takšno podporo kako nagrado. Kakšna pa naj bi bila ta nagrada, se za sedaj še ne ve. Ali si hoče morda Viktor Emanuel pustiti od Angloameričanov zagotoviti svoje kraljevanje? Neko politično pojasnilo, izdano v Washingtonu, opravičuje v tem pogledu zaskrbljenost. Nenavadno pri vsej zadevi je to, da dolgočasno vojno premirje, ki ga je baje Badoglio sprejel, doslej še ni bilo objavljeno. Ali se morda sedaj pogotji tega premirja opravičevajo ali pa, vprašuje »News Statesman and Nation«, ko kratkoma vrgli te pogoje v koš, da obvarujejo Badoglijev prestol.

»Zavezniki postavljajo kralje« pa so, kakor koli se bodo dogodki tudi razvijali, prezrli glavnega činitelja: italijanski narod. Z Badoglijem in Viktorjem Emanuelom nismo mnogo pridobili. Edino, kar govori v njihovo dobro, se omejuje le na to, da so po svoji inteligenci menjali v tej vojni strani v trenutku, ko so mislili, da bodo tropogodbene sile podlegle. Kako pa to učinkuje na italijanskega kmeta? Kako je vendar možno razumeti, da je včeraj Duce imel vedno prav, danes pa ga Badoglijeva klika imenuje izdajalca? Nenadoma spregovori Viktor Emanuel v radu in občuje svojega dosedanjega zaveznika kot »sovražnika človeštva«. Ali se ne more to zdeti veliki množici Italijanov nerazumljivo? Ali je kaj ubogo človeštvo bilo v svoji zgodovini tako cinčno, puščeno na cedilo in ali je kdaj »topovska hrana« tako odkrito postala tržni predmet? Churchill in Roosevelt sta popolnoma pozabila na preproste Italijane. »Italijanski par3, s katerim sta mešetarila, sploh ne more ničesar prdati. Njegovi vojaški obvezniki se niso hoteli boriti in oni bodo lahko koristili angloameričanom tako kot delavci za bojnimi črtami, ker pač bodo, kakor vsi ostali ljudje, nekoč ob-

Zatemnitev je obvezna od 18. do 6. ure!

Trije novi odlikovanci z viteškim križcem

Iz Führerjewege glavnega stana, 12. okt. DNB. Führer je podelil viteški križec k železnemu križu majorju Dietmaru Wahu, bataljonskemu poveljniku v nekem grenadirskem polku; rezervnemu stotniku Henrichu Stratemannu, četnemu poveljniku v nekem oklopnem grenadirskem polku in rezervnemu podporočniku Gerhardu Mibradtu, četnemu vodniku v nekem grenadirskem polku.

Italijanski mornarji za Duceja

Rim, 14. okt. R. Sloviti italijanski poveljnik podmornic kapitan Enrico Rossi, je izjavil v nekem nagovoru: Vsi oficirji in mostvo italijanskih oporišč na Atlantiku so strnjeno na strani Duceja. Kljub sramotnemu izdajstvu Badoglija bo Italija to vojno dobila, če bomo zvesto na strani Nemčije in pod vodstvom Duceja.

Program nove hrvatske vlade

Zagreb, 13. okt. DNB. Hrvatsko zunanjo politiko vodijo načela, ki določajo življenje hrvatskega naroda v evropski skupnosti narodov, je izjavil ravnatelj hrvatskega tiskovnega in propagandnega urada Kovačič zastopnikom tiska ob sestavi nove hrvatske vlade. Zunanje-politične smernice, ki jih je določil poglavnik dr. Ante Pavelić, so se naslanjale predvsem na vojno naroda in na prevzete obveznosti hrvatske države. Z osvoboditvijo jadranskega ozemlja, ki smo jo izvedli rano ob rami z Veliko Nemčijo, je bila ta neizpremenjena politika Hrvatske še bolj ojačena.

Japonski letalski napad na Cejlon in Madras

Tokio, 13. okt. DNB. Iz Penanga javljajo, da so napadle enote japonskega mornariškega letalstva 12. oktobra v poltu preko Indijskega oceana otoka Cejlon in Madras. Kljub siloviti obrambi so letalci odvrgli na tamošnje vojaške naprave številne bombe težkega kalibra in povzročili veliko škodo. Neka velika prevozna ladja v madraškem pristanišču je bila zažgana s polnim zadetkom. Vsa japonska letala so se neoposredovano vrnila na svoja oporišča.

Enote japonskega mornariškega letalstva so napadle v ponedeljek pristanišče Finsch na Novi Gvineji in bombardirale tamošnje vojaške naprave. Veliki požari so izbruhnili na osemih mestih. Vsa japonska letala so se vrnila.

Tokio, 13. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba). Z nekega japonskega oporišča na južnem Pacifiku javljajo: Dne 10. oktobra se je pojavilo nad otokom Bougainville 80 sovražnih letal, ki so jih japonski lovci takoj napadli in pri tem brez lastnih izgub sestrelili pet bombnikov in lovcev.

Istega dne so odkrili lovci japonskega mornariškega letalstva zapadno od otoka Bougainville 19 sovražnih bombnikov in lovcev, izmed katerih so v ogorčenih bojih brez lastnih izgub sestrelili nadaljnjih pet letal. Nad otokom Bougainville pa je japonsko protiletalsko topništvo 11. oktobra sestrelilo 3 sovražna letala.

Kaj so Američani izgubili na Novi Georgiji

Tokio, 13. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba). Poročilo lista »Tokio Asahi Šimbun« o položaju na bojišču zgovorno potrjuje mnenje, ki ga je v ponedeljek izrekel zastopnik japonske vlade, da so najbrže neresnične števke, ki jih je nedavno o ameriških izgubah objavil vojni minister Stimson. Po poročilu so Angloameričani v treh mesecih od 30. junija, od dneva izkrcanja na otoku Rendoa, do konca septembra, izgubili samo na področju Nove Georgije 13.000 mož. Poročilo ceni sovražne izgube na Arundelu na 700 mož in izgube na Velli Lavelli preko 10.000 mož.

Anglosaško izsiljevanje Portugalske Novo pregaženje pogodb in obljub

Lizbona, 13. okt. DNB. Anglesko-portugalski dogovor, s katerim so bila Angležem prepričana na Azorskih otokih nekatera »oporišča m olajšave«, je zbudil v portugalski javnosti splošno presenečenje. Brez dvoma je Angliji samo z najmočnejšim političnim pritiskom in samo njej lastnimi izsiljevalnimi metodami uspelo prisiliti portugalsko vlado, da ji je dala na razpolago ta oporišča.

Angleški zunanji minister je v neki poslanici portugalskemu državnemu predsedniku s prvim angleškim cinizmom zajamčil Portugalski iskreno angleško prijateljstvo in angleški tisk piše, kakor da je izkazovala Anglija doslej Portugalski vedno samo veliko prijateljstvo. »Times« n. pr. zagotavlja, da Anglija ne postavlja nobene zahteve glede politične oblasti na Azorskih otokih in da bo ostala suverenost Portugalske nedotaknjena, vendar pa je iz neke Rooseveltove izjave razvidno, da so si tudi Zedinjene države izgovorile pravico soizkoriščanja azorskih oporišč. Ameriški predsednik je k temu dodal, da bodo lahko tudi drugi narodi, ki so v boju z osimi državami, uporabljali ta oporišča, če bo potrebno.

Če se danes Churchill sklicuje na neko, anglo-portugalsko zaveznisko pogodbo iz leta 1373, pomeni to pravo roganje. Ta najstarejša med Anglijo in Portugalsko sklenjena pogodba je bila vedno znova obnovljena in Angliji so vsako obnovo pogodbe izrabili, da so si prisvojili portugalska ozemlja ali kolonije. Angličani so Portugalsko skozi 660 let sistematsko in z najbolj brutalno kršitvijo zupanja plenili. In sedaj hočeta Churchill in Roosevelt prepričati svet, da je prepustiti oporišča na Azorskih otokih samo v korist Portugalske in da predstavlja v gotovih okoliščinah samo varnostni ukrep.

Točno, kakor je doslej Anglija prelomila vse pogodbe s Portugalsko, tako je z izsiljevanjem oporišč na Azorskih otokih prelomila svojo komaj 9. novembra lanskega leta dano besedo. Ko so tedaj angloameriške čete napadle Francosko severno Afriko, je angleška vlada v neki noti izrecno zajamčila nedotakljivost portugalske posesti in je zagotovila, da »Njegovo angleško Velikanstvo nikakor neče zaplesti niti Portugalske niti kak, njeno prekomorsko posest v sovražnosti, katere bi lahko nastale zaradi teh operacij«. Nadalje je trdila ta nota, da se »vlada Njegovega Velikanstva ne namerava spustit v nobeno akcijo, ki bi lahko zajela portugalska ozemlja ali prekomorska področja«. Slično izjavo je postal 11. novembra l. 1942. Roosevelt Španiji in Portugalski. Tudi on je izražal upanje, da bosta obe državi ostali »zven vojne«.

S hladnokrvnim preziranjem teh obljub so bile Portugalski izsiljene koncesije na Azorskih otokih. S tem pa so Anglija in Zedinjene države znova dokazale, kako tlačiti tradicije majhnih narodov Z zasmehom gresta preko interesov majhnih držav in pri tem ne upoštevata niti pogodb niti splošnih pojmov nevtralnosti.

Važna vloga vseučilišč v Španiji

Madrid, 13. okt. DNB. Pri posvetitvi madrskih univerze je imel državni poglavar general Franco v slavnostni dvorani filozofske fakultete govor, v katerem je poudaril, kako žrtve je doprineslo špansko dijaštvo v državljanski vojni, in izjavil, da je dobila španska univerza z novim zakonom o njeni ureditvi svoje tradicionalne naloge. Vseučilišče bo za jamčilo domovini duhovno enotnost bodočih pokolenj.

Violenti tentativi di rompere il fronte bolsecevichi respinti in lotta accanita

Dal Quartier generale del Führer, 14. ottobre. DNB. Il Comando Supremo tedesco comunica:

Al nord del Mar d'Asov e al medio Dnjepr, per continuata ieri il nemico i suoi tentativi di rompere il fronte sui punti di gravità verificatisi finora. Essi furono respinti dopo la lotta accanita, alcune locali breccie sono state asserragliate.

Alla foce del Pripjet e nella zona di Gomel portarono propri contrattacchi dopo aver parato le spinte nemiche guadagno di terreno.

Forti attacchi nemici nella zona all'ovest di Smolensk sono nuovamente falliti con specialmente alte perdite dei sovietici che vi perdettero oltre 50 carri armati.

La Luftwaffe partecipò con ripetuti impieghi efficaci di forti reparti degli aerei di combattimento e da lotta da vicino a questo successo difensivo.

Al rimanente fronte orientale, anche a sudovest di Velikijski Luki, si segnalò soltanto locale attività combattiva.

Durante invani attacchi aerei del nemico contro un proprio convoglio nelle acque dell'alto nord i reparti di caccia e di aerosiluranti ne hanno abbattuto 28 ed i battelli di sicurezza della marina di guerra 4 attaccanti velivoli. Complessivamente i sovietici perdettero durante le ultime 24 ore sul fronte orientale 102 velivoli. Cinque propri aerei sono stati perduti.

Nell'Italia meridionale attaccarono forti forze britannico-nordamericane ieri nel settore di Voltorno e al nordovest di Benevento. Gli attacchi sono falliti nel fuoco difensivo e concentrato oppure nel contrattacco. Su alcuni punti perdurano ancora dure lotte.

Leggeri aerei da combattimento germanici hanno nel golfo di Napoli piazzato su una grande nave da guerra nemica un grave colpo. Alcuni aerei di disturbo nemici gettarono ieri sopra l'ovest di Germania senza piano alcune bombe.

Most med narodi

Hans Fritzsche ob 20letnici radia

Berlin, 13. okt. DNB. Letos 29. oktobra bo slavil nemški radio svojo 20letnico. Kot zabavni radio je namreč prišel 29. oktobra l. 1923 svoje prve oddaje iz hiše Vox v Poštni ulici v Berlinu. Ministerialni ravnatelj Hans Fritzsche, vodja radijskega oddelka v ministertvu za narodno prosveto in propagando, označuje ob tej obletnici načelno stališče, ki pojasnjuje veliki pomen radia. Casopis »Reichsrundfunk« priobčuje v svoji oktobrski številki to stališče.

Govorjena beseda, pojasnjuje Hans Fritzsche, ima drugo nalogo in drugo možnost učinkovanja kakor tiskana. Prva učinkuje bolj v daljino, druga pa v globino. V tem pa najdemo razmejitve n. pr. med radiom in tiskom. Kdor prečita danes še enkrat razmotrivanja, ki so bila dana pred 20 leti ob ustanovitvi nemškega radia, ta zmiguje z rameni zaradi takratnih lepih besed o novem sredstvu, ki naj bi služilo sporazumevanju med narodi. On namreč ve, da ne samo danes, ampak že mnoga leta marsikateri oddajna postaja ni služila sporazumevanju, temveč hujškanju narodov. Saj je n. pr. angleški radio pospeševal med evropskimi narodi tako dolgo neenotnost, dokler ni prišlo do vojne, in pri tem še polizkušal ohraniti videz skrajne objektivnosti. In vsakdo, ki čita ta razmotrivanja izpred 20 let, danes tudi ve, da polizkušajo severno-ameriške radijske oddaje postajati še mnogo bolj odkrito in brutalno in nič

manj dosledno zapeljati narod, ki ne mara nič slišati o tej vojni, v vojno. Končno tudi ve, da uradne radiododajne postaje sovražnih dežel ne oddajajo samo v turjih jezikih tendenčne, kar je v vojnih časih razumljivo, temveč tudi vsak dan večkrat za več ur ali par minut kratkoma skrijejo svojo zlastno ter tako zakrinkane kot pravi eterski pirati iščejo bede, ki naj bi jim verjeli. To duševno razstreljivo, ki nam danes valovi preko radijskih valov od dežele do dežele, ni nič manj močno kakor razstreljivo, ki ga mečejo bombniki na bojišča in v pokrajine. Potrebna je skrajna disciplina naroda samega, če hoče obvarovati svojo moralno stališče pred razstrelnimi učinki sovražnih radijskih oddaj. S prepovedjo poslušanja inozemskih oddajnih postaj smo mi dali tej disciplini obliko, na drugi strani pa se je možnost radia, da združuje tudi preko prostornih ozemelj milijone ljudi k skupnosti, pokazala v vojni v popolnoma novi obliki. Radio je v veselih in resnih urah z dobrimi in slabimi vestmi združeval nemški narod v njegovi borbi za obstoj. Kljub vsem velikim napakam v razvoju radia lahko zagledaj ob njegovi 20letnici vendar živo verujemo, kar smo tudi verovali od prvih početkah radia, in sicer, da čudo skozi eter valujočih besed in zvokov ne združuje samo ljudstvo enega naroda, temveč bo v novo urejenem svetu tudi pravi most med narodi.

Proglasitev neodvisnosti filipinske republike

Zapisrega predsednika filipinske republike na ustavo

Manila, 14. okt. R. Danes je bila v okviru velike državne svečanosti slovesno proglašena neodvisnost filipinske republike. Šef civilne uprave Vargas je objavil konec japonske vojne pomoč pri ureditvi filipinske republike. Dr. Laurel je nato prečital izjavo o proglasitvi filipinske neodvisnosti, nakar je po izobesitvi filipinske zastave prisegel kot predsednik filipinske republike na filipinsko ustavo.

Tokio, 14. okt. R. Predsednik Mandžurije je čestital filipinskemu državnemu pred-

sedniku k proglasitvi neodvisnosti Filipinov. Birmanški ministri predsednik je poslal Laurelu brozjavne čestitke ter podaril željo po čim tesnejšem sodelovanju med Birma in Filipini. Vodja indijskega osvobodilnega pokreta Bose je v zvezi s proglasitvijo neodvisnosti Filipinov izjavil: Prebivalstvo Indije ne bo prej mirovalo, dokler ne bo tudi ono doseglo neodvisnosti.

Tokio, 14. okt. R. Japonska vlada je imeenovala dosedanjega posebnega poslanika Murato za prvega japonskega veleposlanika pri filipinski republiki.

Anglija noče žrtvovati svojih ladij za USA

Stockholm, 13. okt. DNB. Na quebeški konferenci je moral Churchill na zahtevo predsednika Roosevelta obljubiti vsi pomoč Anglije v bojih proti Japoncem na Pacifiku. To pomeni, da bo morala Anglija Američanom staviti na razpolago svojo, do sedaj tako skrbno čuvano mornarico in jo uporabljati na obširnih področjih Pacifika Churchillova obljuba je bila v Angliji sprejeta s precej deljenimi občutki, ker so Angličani že od nekdaj menili, da je glavna naloga pomorskih sil obramba njihovih otokov.

V nekem komentarju londonske poročevalske službe skušajo opravičiti zadržanje velikega dela angleškega ladjevja v evropskih vodah z obstojem nemške vojne mornarice in poudarjajo, da je velika vojaška sposobnost nemških vojnih ladij kriva, da je že sam ob-

stoj nemške mornarice učinkovita pomoč Japoncem, ker onemogoča Angliji, da bi premetila večino svojega visokomorskega brodogoja na Pacifik. Ta ugotovitev vsebuje važen političen moment: namreč trdno odločitev Anglije, da se s svojimi vojnimi ladjami ne bo žrtvovala za interese Združenih držav na Tihem morju.

Tajna seja švedskega parlamenta

Stockholm, 13. okt. DNB. Švedski parlament se bo zopet sestel v ponedeljek. Poročajo, da se bo vršila takoj po otvoritvi tajna seja, na kateri bo vlada podala važno izjavo.

Program Nemške akademije

Novi tečaj za nemški jezik v Ljubljani

Lektorat nemške akademije v Ljubljani je izdal svoj program za šolsko l. 1943-44. Nemška akademija ima po zakonu, ki ga je izdal Führer dne 15. novembra 1941 namlogo, da razširja nemški jezik in nemško kulturo. Nemška akademija je postala temeljna organizacija za nemško kulturo, izpolnjuje na ta način svojo vzvišeno nalogo, pospeševati na strogo znanstveni podlagi raziskovanje in študij nemškega jezika in omike.

Lektorat — izvršni organi Nemške akademije — razvijajo svoje delovanje, to je pospeševanje študija nemškega jezika in inozemstvu, z vso znanstveno strogostjo in strogo metodo.

Med šolskim letom (1. nov. 1943 do 1. julija 1944) se vršijo tečajni nemškega jezika, predavanja, koncerti in druge prireditve. Tečajni nemškega jezika obsegajo:

1. nižji tečaj (za začetnike); 2. srednji tečaj (za one, ki imajo že osnovno znanje jezika); 3. višji tečaj (splošni pregled zgodovine, književnosti in gospodarskega in kulturnega življenja v Nemčiji); 4. konverzacijski tečaj (obravnavajo praktičnih vprašanj in nemške literature); 5. tečaj za poklicno specializacijo (poglobljen študij grammatike, čitanje in konverzacija z ozirom na razne veje specializacije).

Vpisovanje za tečaje in prelavljanje trajajo od 18. do 31. oktobra 1943. Ob tej priliki je prinesli seboj dve sili za legitimacijo. — Lekcije, trajajoče po eno uro, bodo trikrat na teden.

V načrtu so popoldanski tečaji od 15. do 19. ure, ki bodo trajali 8 mesecev. Za informacije je se obrniti na tajništvo v Beethovnovi ulici 14-I. vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Kronika

* Nov odlikovance s hrastovim listom. Führer je podelil hrastov list k viteškemu križu železnega kraka SS. Izpustilni list križujo Ervinn Meierdrees, poveljnik oklopnega oddelka v SS okupirani grenadirski diviziji »Totenkopf«, Meierdrees je 310. vojak nemške vojske, ki je bil odlikovan s hrastovim listom.

* Drugi najuspešnejši nemški lovec je stotnik Rall, ki je 10. oktobra v borbi s sovjetskimi letalci sestrelil zapored 5 sovjetskih letal in dosegel s tem 218. letalsko zmago. Najuspešnejši nemški letalec je stotnik Nowotny, ki je, kakor smo pred dnevi poročali, sestrelil že 231 sovjetskih letal.

* Avstralske izgube v vojni. Po uradnih podatkih je avstralska vojska od začetka vojne izgubila 61.564 mož.

* Anglezji prepustijo Iran Sovetom. Radje Teheran je potrdil, da britanski vojski sedbene čete zapuščajo Iran. To je posledica anglo-irsko-ruske pogodbe. Namesto odhajajočih angleških čet pa ne pride iranska armada, pač pa so sovjetski vojniki in delno Američani. Istočasno je bila rusina uvedena kot obvezni jezik v šole.

* 24 m dolga riba. Na obalo v pristanišču Aleksandriji je voda naplavila mrtvo ribo nenavadne velikosti. Merila je v dolžino nekoliko več kot 24 metrov, njena teža pa je znašala 13.000 kg. V ribjem želodcu so našli napelčnik nekake tuje stotnika, kakor tudi kost človeške roke.

* Raztrto družinsko življenje. V eni zadnjih števil je švedski list »Aftonbladet« objavil naslednji nenavaden cgl.: »Medtem, ko sem večerjaval zvečer brez nadzorstva pustil svoj avtomobil pred hišo Storkirkbornen 12, je neznani storilec na prednji sedež vtikal damsko torbico. Proti plaču in glasnim stiskom in natančnim opisom torbice je lahko lastnik torbe pri meni. Če pa lastnik oziroma lastnica lahko mojo ženo prepriča, da nima v lastni torbici nikakega opravila, potem sem voljan nositi tudi stroške oglasa. Dopolnite pošiljate pod šifro »Raztrto družinsko življenje« na upravo lista.«

* Lov na lišce — z veronalom. V zadnjih letih so se lišce na Danskem tako zelo razmnožile, da so bili peruninarji že močno obupani. Z vsemi sredstvi so iskali primeren način, kako bi število lišč zmanjšali. Zdi se, da se jim je to posrečilo z navodilom, ki so ga dobili z Norveške. Peruninarjem so priporočili, naj love lišce s omamnimi medikamentami, zlasti z veronalom. V ustrelni ptico naj vtaknejo po dve tableti veronala in vso polno v bližnjem lisicju steze. Kakor hitro lišca pogoltnje plen, v nekaj trenutkih omahne in trdno zaspi. Lov je torej opravljen brez hrupa in ne da bi bilo treba izstreliti eno samo kroglo.

Iz Ljubljane

* Dve smrtni žrtvi prometnih nesreč. Na Tržaški cesti, v bližini viškega bloka, je v sredo tovarni avtomobil povozil 44-letno ženo uradnika zavarovalnice Karlas go. Francosko četo. V sredo pa se je primerila še druga smrtna nesreča. Na Friskovcu je tramvaj do smrti povozil 72-letno upokojeno učiteljico go. Ivano Svetličev. Na Jegličevi cesti je hotel rešiti malega otroka, ki je tekel proti tramvaju, pri tem pa je njo samo dohitela smrt. Ga. Svetličeva je bila kljub svoji starosti še vedno marljiva in izredno delovna. V vrstah našega ženstva bo zapustila veliko vrzel, še posebno hudo pa bo njena smrt prizadela sinova Dušana in Darka in drugo sorodstvo. Na zadnji poti bodo pokojnico spremlili v petek ob 15. iz kapelice sv. Jožefa na Žalah na pokopališču k Sv. Križu.

* Topli dnevi so pri kraju. Skoraj ves prvi mesec letošnje jeseni smo imeli toplotno sončno vreme, ki pa se je najbrž za letošnje poslovlje. V sredo je najvišja temperatura čez dan dosegla 11,2 stopinje Celzija, čeprav je skoraj ves dan sijalo sonce. Mrzaj pa smo še bolj občutili zaradi burje, ki je posebno popoldne močno brla. Pomoči se je oblačilo in je večerjaj zjutraj nekoliko rosilo, popoldne pa se je sonce spet večkrat pokazalo skozi oblake. Čeprav je bilo ozračje nekoliko toplejše kakor prejšnji dan, nas je kljub temu zeblo zlasti po pisarnah, kjer zaradi štednje s kurivom še ne ogrevajo prostorov.

* Otvoritev operne sezone. Opera bo začela letošnjo sezono v soboto 16. t. m. z uprizoritvijo Smetanove »Prodanе neveste« kot predstavo z Mestnim tržnim oddelkom in Prehranjevalnim uradom oddelka, da imajo v Ljubljani, oziroma v pokrajini pravico do nakupa svežega zelja in repe le Gospodarska zveza. Sindikat trgovcev na debelo z zelenjavo in sadjem in Zveza zeljarjev. V bodoče bodo morali kmetje, ki bodo pripeljali zelje ali repo v Ljubljano, oddati blago pooblaščenim tržarjem, lahko ga bodo prodajali tudi sami po maksimalnih cenah 1,50 lire za zelje in 0,75 lire za repo. Da bosta zelje in repa zagotovljena po maksimalni ceni, so Prevod oziroma pooblaščenec trdijo, da organizirali nakup na podeželju. V sredo so na trg prvič pripeljali okoli 7000 kg svežega zelja; prodajali so ga vse popoldne pa tudi popoldne. Pooblaščenec imajo na razpolago dovolj svežega zelja in naj zato gospodinjne ne kupujejo zelja po pretiranih cenah pri drugih ljudeh, ker bodo oblastva vsak tak primer strogo kaznovali.

* Zbiranje ptičje hrane za zimo. Blizajca se zima naj spet združi vse ljubite. Ije ptic in prirode pri zbiranju krme. Bolj kakor kdaj prej poskrbimo letos, da bodo ptice, ki prihajajo pri nas, tudi v zimskih mesecih preskrbljene s hrano. Zlasti kmetje in seme sončnic so zlastice za zimo. Dragocen priradek k ptičji hrani pa so tudi posušene divje jagode, bezeg, jarebikove jagode, šipek in glogovec. Pri malavi

žita vedno odpaše nekaj zrn, ki so dragocena ptic. Tudi jabolčne in hruskove pečke ptice radi jedo. Naj se gospodinjje, pa tudi drugi člani družine potrudijo, da bodo zbrali čim več ptičje krme; marsikatera ptica pevka bo tako obvarovana pred lakoto. Vsa naj po svojih najboljših močeh pomaga pri zbiranju ptičje hrane, čim več ptic bomo prezimili, tem boljša bo prihodnja sadna letina.

* Nesreče. Desnico si je porezal na stroju 24-letni delavec Franc Tomšič iz Ljubljane. 45-letna gospodinja pomočnica Jožefa Tisovnikova se je nevarno vrezala v levico. Na stružnici se je ranil na levici 25-letni strugar Jože Križnar iz Ljubljane. S kostonja je padel in si zlomil levico 12-letni dijak Srečko Bergant. Po obrazu se je potolkel 6-letni sin mesarja Jože Tink z Rudnika. Ponesrečenci se zdravijo na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice.

LEPO POSESTVO

v centru Ljubljane, deset minut oddaljeno od glavne pošte, sestojajo iz lepega zemljišča, enonadstropne stanovanjske hiše z več tanovanji, travnik, vrt, zidane šupe, z mnogimi delavnicami, napredaj za 3.500.000. — Ponudbe na ogledni oddelci »Jutra« pod znakom »Edinstvena prilika«. 1040-A-J

* Prijave za abnoma. Abonenti zamudniki, ki bi se želeli prijaviti za novo sezono, se sprejemajo v pisarni nemškega konzulata v Drami od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

* Operna pevka profesor Jarmila Lily Gerbiceva prične s privatnim poukom dne 15. oktobra. Poučuje klavir, solo petje, teorijo in deklaracijo od prvih začetkov do popolne izobrazbe. Vpisovanje in zadevna pojasnila v torek 12. in v sredo 13. oktobra od pol 12. do pol 13. in od 16. do 17. ur. Čevljarica ulica 1-I.

* Na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani se bo začel pouk za razrede II. do VI. v ponedeljek 18. oktobra. Učence teh razredov naj se zbere v ponedeljek 18. oktobra ob 3/4. 13. popoldne v avli meščanske šole na Viču, kjer se jim odkažejo učilnice.

* Preglejte in prepičajte se, če je Vaše orodje in oprema za protiletalsko zaščito na svojem prostoru in tudi v uporabnem stanju!

* V počastitev spomina pokojnega prijatelja Aleksandra Wisiaka daruje stalno omizje 300 lir za Dom slepih.

* Zobozdravnik dr. Valter Krušič, specialista za bolozni ust in zob, je odprl ordinacijo v Levstikovih ulici 22 (Vrtača). Ordinira od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

* »Razposajenci« so zbirka neverjetnih vzgojnih pesmic za otroke, ki jih je spenil Cvetko Golar in učinkovito ilustriral Edo Deržaj. Knjiga je pravkar izšla kot 5. zvezek »Police za mame« pri Knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani.

* Učni zavodi Korepetitorij objavljajo 15. t. m. pouk za dijake srednjih, meščanskih in ljudskih šol ter za privatiste. Prijavljanje dnevno dopoldne! Vodstvo: Mestni trg 17/I. Tel. 41-32.

* Pričetek pouka vseh tujih jezikov 15. t. m. Učni zavodi Korepetitorij, Mestni trg 17/I. Prijavljanje dnevno dopoldne. Tel. 41-32.

* Važno za vsakogar sedaj in v bodoče je znanje knjigovodstva, korespondence, modernih jezikov, strojepljenja itd. Novi dnevniki in večerni tečaji se pričnejo 18. oktobra. Izobra predmetov po želji. Učnina zmerna. Informacije: Treov ko učilnice »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Vpisovanje v trgovsko učilnico »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15 za letošnji tečaj se pravico javnosti in vsi tujci tečaj ter vse ostale tečaje se vrši redno vsak dan. Informacije, nove prospekte daje ravnateljstvo.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Učite se strojepljenja! Novi eno-, dvo-, tri-mesečni dnevi in večerni tečaji se pričnejo 15. oktobra. Specialna strojepljena šola: navodila moderna strojepljenja. Pouk po želji dopoldne, popoldne ali zvečer. Vpisovanje vsak dan. Informacije: »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15.

Opozorilo

Pokrajnska uprava razglasa: Nabiralno akcijo za domobrance smejo izvrševati samo osebe, pooblaščenice s posebnim pooblastilom, opremljenim s podpisom g. šefa pokrajnske uprave.

Poziv

Pozivam vse osebe, ki so se priglasile za sprejem v začasno policijsko službo, da se zaradi zdravniškega pregleda javijo v postopju Mladike v Ljubljani. Šubičeva ulica št. 9. soba št. 3, v pritličju, in sicer po naslednjem vrstnem redu, dopoldne od 8 do 12 in popoldne od 14.30 do 17.30: dne 15. oktobra dopoldne osebe od črke L do črke O, popoldne od črke P do črke S; dne 16. oktobra dopoldne od črke S do črke V, popoldne ostali in vsi zamudniki.

Uprava policije

macije, prospekte daje Trgovsko učilnice »Christofor učni zavod«, Domobranska cesta 15. — Tečaj tujih jezikov — nemški, italijanski, francoski — pri Trgovskem učnem zavodu, Kongratski trg 3, se prične 15. t. m. Informacije in novi prospekti na razpolago. — Ravnateljstvo.

Z Gorenjskega

V Kamniku je bil zaključen tečaj Nemškega redarstva. Tečaj je vodil zdravnik dr. Polec. V navzočnosti koroske poverjenice deklarskega vodstva Neli Dadačove in medicinskega svetnika dr. Brlinga je bilo izprašanih 19 tečajnikov, ki so izpit dobro prestale. Sledil je družabni večer.

O pesterem živalskem življenju na Grmadi in smarni gori poročajo celovški dnevniki. Pravi da je Grmada polna različnih kač, sokolov, fazanov in polhov. Lovci pa sledijo tudi lisici, kunje in jazbeci in kadar ima srečo, naleti tudi na risa. Značilen je nedavni doživljaj nekega posestnika iz Vike. Ugotovil je, da pončni gost pridno obiskuje njegovo turščico. Šel je torej na prežo. Močno presenečen je videl, kako so se približali kar štirje dobro rejeni jazbeci. Ko pa se je zganil, so jo ubrali v roč.

Znanstveno nagrado 1943 je okrožni vodja dr. Rainer izročil v soboto popoldne na slavnem zborovanju v celovškem muzeju vseučiliškemu profesorju dr. Hansu Ubersbergerju. Odlikovalec je celovški rojak, star 76 let. Po promociji na dunajski univerzi je pripadal zavodu za raziskovanje avstrijske zgodovine. Študiral je slovanske jezike, potoval v Rusijo ter napisal o njej več knjig. 1906 se je habilitiral na dunajski univerzi za zgodovino vzhodne Evrope in je bil 1915 imenovan za rednega profesorja. Po vojni se je boril zoper mirovne pogodbe. Raziskal je solunsko zaroto in sarajevski atentat. Predaval je tudi na univerzah v Breslavi in v Berlinu. Še danes vneto raziskuje zaplenjene srbske arhive.

Smrtna nesreča na polju. 46letna Marija Sandova iz lavantske doline je na njeni ravnali sejalni stroji. Ko si je dala pravilno k ravnanju, vpreženo v stroji, jo je krava podrla. Čeprav je bila poskodbna na glavi neznatna, je kmetica mahoma izdihnila.

Gospodarstvo

Prenos carinskih poslov v pristojnost finančne direkcije

Šef pokrajnske uprave je izdal naslednjo odredbo, ki je objavljena v Službenem listu 13. t. m. in je na dan objave stopila v veljavo.

Naredba visokega komisariata o prenosu carinskih poslov iz pristojnosti finančnega ravnateljstva v pristojnost pokrajnske carinske službe z dne 11. junija 1943 št. 68 se v celoti razveljavlja in se hkrati vzpostavlja prejšnje pravno stanje. Finančni direktor se pooblašča, da poskrbi vse potrebno za izvršitev prednjega člena.

Naredba o trgovini z jelcem in repo

Smatrajto za potrebno urediti trgovino z jelcem in repo, je šef pokrajnske uprave v Ljubljani na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941. izdal naslednjo naredbo:

Nakup in prodaja zelja in repe (sveže in kisle) sta v Ljubljani dovoljena edino tržarjem, ki imajo obrtno pooblastilo in dolo za to odobrenje Preveda.

Vse v Ljubljano uvoženo zelje in vsa uvožena repa se morata oddajati samo tržarjem, ki jih določi Prevod po tej naredbi. Prodavalci pa smejo to blago tudi sami prodajati, toda edino na trgu. Tržarinski organi mestne občine ljubljanske so dolžni nadzirati izvajanje tega predpisa.

Cena za sveže zelje pri prodavalcu je določena na 1 lro za kg, za svežo repo pa na 0,55 lire za kg. Prodajne cene na drobno se ravna po maksimalnem ceniku, ki ga odobruje pokrajnska uprava (1,50 lire za zelje in 0,75 lire za repo).

Pokrajnske prehranjevalni zavod se pooblašča, da izda nadaljnje izvršilne predpise k tej naredbi in po potrebi odredi zaporo teh predmetov.

Prekrški te naredbe, kakor tudi izvršilnih predpisov, ki se izdajo na osnovi te naredbe,

ali natvzeti sama sebi, da jo je pozabila — samo, da se re je zapletla v to reč. Zakaj vtor v njen mir bi bilo, in notinja, če bi teptali po gozdih vjaki in bi prišli semkaj ljudje in Harry iz Londona — zmešljaj ni koliko, in bi Navron House nebi biti svetišče. Ne, nič ne poreče, kar pre se splazi, naza v gozi in domov, in svo je greš-o vednost ohrani zase, nikomur je ne bo zaupala, pustila bo, naj se razbojn-štva ne daljujejo — kaj za to? — Godolphin in njegovi posogilvi prijatelji na tri trpe, naj trpi vsa dežela, nji ni vse to nič mar.

Tedajci pa — baš ko je hotela smukniti pod dreve — se je iz gozda za njenim hrbtom vzdignila postava, ji vrgla sukno čez glavo in ji privezala komolec čb stra, da se ni mogla gati. Zgrudla se je moču k nogam, težko d'haje, brez moči, vedoč, da je izgubljena.

VI.

Njen prvi občutek je bila slepa, brez-umna jeza. Kako se more živ človek upati, je pomislila, da z njo takole ravna je pomislila, da z njo takole ravna in je zvezano kakor plaščana vleče po nabrežju. Nerahlo so jo vrgli v zadnji konec dolna; moč, ki je to storil, je prijel za vesla in odrinil proti ladji. Krknil je — kakor galeb — in v narečju, ki ga ni razumela, nekaj zaklical tovaršim na ladji. Silila jih je, kako so se zasmajali v odgovor, in tisti z lutnjo je kakor v posmeh zabrenkal veselo pesem.

Dona se je izmotala iz suknje, ki jo je dušila, in pogledala onega, ki jo je bil vrgel na tla. Ogovarjal jo je po francosko in se režal. Oči so mu veselo mežikale, kakor da je njene zajetje le igra, razposajena ša-

se kamujejo z denarno globo do 5000 lir ali z zaporom do dveh mesecev. V težjih primerih se lahko zoružita ob kazni. Razen tega se v vsakem primeru odredi tudi zaplemba blaga.

Ta naredba stopi z današnjim dnem v veljavo. Ljubljana, dne 12. oktobra 1943. Predsednik: RUPNIK.

Gospodarske vesti

Nakazilo bencina in petroleja kot pomožno sredstvo za obrtnike. Pokrajnski gospodarski svet razglasa, da se podaljšuje veljavnost nakazila za nabavo bencina, ki jun je izdal za mesec september, za mesec oktober in mesec november, ki so tako bane prejeli, pri drogerijah, ki so naznačene v nakazilih, do najkasneje 23. oktobra nakazila nakazila dvigniti. Po 23. oktobru veljavnost vseh izdanih nakazil zapade. Nakazila se v oktobru ne morejo vnovčiti. Glede dodelitve bencina za november bodo zainteresirani obveščeni, čim dosepo potrebne zaloge bencina. Petroleji za obrtništvo bo nakazoval Pokrajnski gospodarski svet za mesec oktober na podlagi revidiranih seznamov obrtnikov ter imajo dvigniti bane do sobe št. 12 obrtniki po posameznih strokah v naslednjem vrstnem redu: Dne 18. oktobra mizarji, dne 19. oktobra slikarji, urarji, gravirji in pasarji, dne 20. oktobra kleparji, mehaniki in ključavničarji, dne 21. oktobra knjigovezi, torbarji, elektroinženirji in steklarji. Interesenti se naprošajo, da se točno držijo prednjega vrstnega reda. — Avstralia na meji finančnih moči. Novi proračun Avstralijskega parlamenta za prihodnje leto izdatke v višini 715 milijonov funtov. Od tega pa odpadne 570 milijonov samo za vojne izdatke. Proračun je za 44 milijonov funtov višji od tekočega, pri čemer pa je bilo mogoče čiste vojne izdatke povečati le za 8 milijonov funtov. Angleški listi vidijo v tem dokaz, da je Avstralijska prišla na mejo svoje finančne zmogljivosti.

Mali oglasi

Službe išče

DOBRA KUHARICA. Smažna in varna. Išče službo. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Postama kuharica«. 17734-1

Službo dobi

GOSP. POMOCNICO. ki ima kulinarno in opravilni osebni gospodarski dela. — Ksem k mal družini. Plača in okra lepa. — Predstaviti se je v Damašnovi 5-I. 17739-1a

DEKLE-POSTREŽNICO. za obnovo gospodinjstva. Zgodnja dela. — Sisko. Naslov v v